

A mérgezett kritika tombolása idején nekünk szükségünk van erre a vígasztaló és bátorító párhuzamra, mert igazolni akarjuk, hogy mi nem vagyunk a kultúra felesleges kegyeltjei, mert innen belülről világosan látjuk, hogy mit jelent, ha az egyetemről megindult a szellemek rajzása, amely a jövő mézét gyűjtögeti. A mi derék, a mostani nyomasztó viszonyok között is hazafiságában, munkaszere-
tetében és tanulmányi előmenetelében példás ifjúságunk is érti ezt, s ezért egyek vagyunk a hálában és nagyméltóságod tiszteletében.

A szegedi diákjóléti intézmények nemcsak a kenyeret köszönik nagyméltóságodnak, hanem testőrei és munkásai akarnak lenni, annak a kultúrpolitikának, amelyet a história Klebelsberg-korszak címén fog emlegetni. Ezzel az ígérettel mélységes ragaszkodással, igaz nagyrabecsüléssel és szeretettel üdvözlöm nagyméltóságodat körünkben.

A viharos éljenzéssel fogadott magas színvonalú beszéd után Dömötör Gyula szig. orvos az ifjúság nevében fejezte ki köszönetét, mély tiszteletét Klebelsberg Kuno grófnak. Klebelsberg Kuno gróf meghatottan mondott köszönetet az üdvözlésekért, de főleg azért, hogy az egyetem tanári kara valóra váltotta az ő terveit. Akkor érlelődött már meg benne az a gondolat, hogy az ifjúságnak biztosítani kell a tanulás nyugodt lehetőségét, amikor a 90-es években a pesti egyetem hallgatója volt, és látta azokat a rettenetes körülményeket, amelyek között kollégáinak dolgozniuk kellett. Amikor az egyetemi ifjúság helyzetét minisztersége alatt javítani igyekezett, a régi kép lebegett lelki szemei előtt. Ezért építette fel az internátusokat, ezért állította fel a menzákat, de a külföldi kollégiumok felállításánál is ez az alapgondolat vezette, hogy az arra érdemeseknek módot nyújtson tudásuk növelésére különösen akkor, ha arra saját anyagi erejükből képtelenek. Éppen ezért bízta az elbírálást a professzorokból álló Ösztöndíj Tanácsra, amely mellett a miniszternek csak vétőjoga volt, mert így biztosítékot akart szerezni arra, hogy az elbírálás minden nyomástól mentesen, kizárólag az érdem alapján történjék. Ezért cserébe az ifjúságtól azt kéri, hogy dolgozzon, tanuljon teljes erejéből, annak tudatában, hogy Magyarországot egyedül az annyit emlegetett kultúrfőlény mentheti meg.

Az ifjúság Klebelsberg grófot és a jelenlévő egyetemi professzorokat lelkesen ünnepelte.

Szegedi Új Nemzedék XIII. (1931) október 7. 5. oldal

281. A szegedi egyetemi hallgatók agrársettlemetje Tápén

A szegedi egyetemi ifjúság ezidei első nyilvános előadássorozatát vasárnap délután tartotta meg Tápén. A megjelenteket Tomori Viola üdvözölte. Buday György a mezőgazdasági termelés világhelyzetéről és az amerikai mezőgazdaság fejlődéséről tartott előadást, majd Erdei Ferenc tartott vetítettképes előadást, amelynek keretében bemutatta a mezőgazdasági eszközöknek és ezzel párhuzamosan a társadalmi, szociális fejlődésnek összefüggéseit. Ortutay Gyula ismertette Arany

János egyik verses elbeszélését, Balla Sándor vidám történeteket mesélt a diákság tanyai tapasztalataiból. Baji János Petőfi, Arany János és Juhász Gyula költeményeiből szavalt.

Délmagyarország VII. (1931) október.13. 6. oldal

282. Az Americana 10 éves jubileumának ünneplése

Kétnapos ünnepséggel ülte meg a Foederatio Americana fennállása 10 éves jubileumát. Vasárnap reggel a Bazilikában Angelo Rotta pápai nuncius mondott szentmisét. Virág Ferenc pécsi püspök pedig szentbeszédet, s tizenegy óraker kezdődött a Vigadóban a jubileumi nagyképtalan. Sok ezer főnyi nagyközönség előtt hangzott el a Himnusz, amelyet az Acélhang dalárda Nosedá Károly vezényletével adott elő.

Az elnöklő commendator felszólítására Schwartz Elemér bejelentette, hogy külföldről sokan üdvözölték az Americanát, így többek között Brilning [helyesen: Heinrich Brüning] német birodalmi kancellár,³⁰ Held bajor miniszterelnök³¹ és még sokan mások. Bitter Illés commendator ezután néhány költői szóval vezette be a nagyképtalant.

A commendator indítványára ezután egy perces felállással hódoltak a hősök emlékének, Kammenmayer Oszkár vezetésével pedig küldöttség koszorúzta meg a hősök emlékművét.

József Ferenc királyi herceg mondott ezután üdvözlő beszédet, amelyben a vajdó magyar társadalom problémáit fejtegette. Rámutatott a túlméretezett érvényesülni akarásra. Mindenütt a kereső, kísérletező embert látjuk. A kor talán a saját elvesztett lelkületét keresi. Az Americana a maga katolicizmusával és fegyelmezettségével a kiegyensúlyozott erő feladatára hivatott. A jövő tíz esztendőre csak az lehet a programunk, hogy nem szabad hátra nézni, hanem mindig csak előre, hogy jobb legyen minden, és akkor az otthon vallásának kimélyítésével a nemzet és önmagunk elhivatottságában való hitben meg fogjuk élni a jobb jövőt. Az Acélhang dalárda a Gaudeamus kezdetű diákdalt énekelte el, majd Schwartz Elemér főtitkár számolt be az Americana 10 esztendejéről. Hangoztatta, hogy 10 esztendő alatt az Americana túlnőtte diákegyesületi jellegét, és feladata immár kettős: az egyetemi ifjúságért és a társadalomért dolgozik. Bernolák Nándor volt miniszter beszédében elsősorban a jövőre vonatkozó hazafiságot és benső lendületes katolicizmust követel. Rámutat arra, hogy a katolicizmus a gazdasági rendnek is legbiztosabb irányítója. A Rerum Novarum szellemében akarja megoldani a gazdasági problémákat. A tüntető tapssal fogadott beszéd után Szentgyörgyi Lóránt szavalt el Mindszenty Gedeon a Szentek unokái c. költeményét, majd Mikes János gróf szombathelyi püspök mondott rövid záróbeszédet.

Szegedi Új Nemzedék XIII. (1931) november 10. 4. oldal

³⁰ Heinrich Brüning 1930. március 30. és 1932. május 30. között volt Németország kancellárja.

³¹ Heinrich Held 1924. június 28. és 1933. március 15. között volt Bajorország miniszterelnöke.